Leto LXXV., št. 177 Spedizione in abbonamento postale. Poštnina plačana v gotovini. Ljubljana, petek 6. avgusta 1943 Cena 50 cent.

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 6 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11.— lir.
Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani štev. 10-351
EKSKLUZIVNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva: UNIONE PUBBLICITÀ ITALIANA S. A., MILANO
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITÀ ITALIANA S. A., MILANO.

L'urto nemico sostenuto con intrepida fermezza dalle truppe dell'Asse

Poderoso attacco al porto di Palermo — 1 cacciatorpediniere e 2 piroscafi affondati — 1 incrociatore, 3 cacciatorpediniere e 8 mercantili danneggiati — 13 velivoli nemici distrutti

Comando supremo. — Bollettino di guerra No. 1167:

In Sicilia le unità dell'asse sostengono con intrepida fermezza il rinnovato impetuoso urto delle forze nemiche.

Velivoli da combattimento germanici hanno attaccato il porto di Palermo affondando un cacciatorpediniere e due piroscafi di complessive 13.000 tonnellate e danneggiando un incrociatore, tre cacciatorpediniere nonché otto mercantili per oltre 30.000 tonn. di stazza.

I quartieri centrali di Napoli sono stati fortemente bombardati da formazioni di **plurimotori — molti i fabbricati crollati, numerose le vittime tra popolazione. Quattro apparecchi risultano abbattuti dalle artiglierie contraeree, tre dalla caccia italo-tedesca.**

Negli ultimi giorni nostre unità navali di scorta a convogli hanno distrutto sei aerei nemici.

Generale Ambrosio.

*

Le vittime dell'incursione su Napoli sono state finora accertate tra la popolazione civile in 159 morti con 228 feriti.

Čete Osi zadržujejo z neustrašno odločnostjo silovit sovražni napad

Silen napad na pristanišče v Palermu — 1 rušilec in 2 parnika potopljeni — 1 križarka, 3 rušilci in 8 trgovskih ladij poškodovanih — 13 sovražnih letal sestreljenih

Vrhovno poveljništvo. Vojno poročilo št. 1167:

Na Siciliji vzdržujejo osne edinice z neuklonljivo odločnostjo ponovni zaletni naskok sovražnih sil.

Nemška bojna letala so napadla pristanišče Palermo in potopila 1 rušilec in 2 parnika s skupno 13.000 tonami ter poškodovala 1 križarko, 3 rušilce in 8 trgovskih parnikov s skupno 30.000 tonami.

Skupine večmotornih letal so močno bombardirale osrednje dele Neaplja; mnoga poslopja so se zrušila in med prebivalstvom so bile številne žrtve. Protiletalsko topništvo je sestrelilo 4 letala, 3 pa italijansko-nemški lovci.

V zadnjih dneh so naše pomorske edinice v spremstvu konvojev uničile 6 sovražnih letal.

General Ambrosio.

*

Pripomba: Žrtve napada na Neapelj so bile doslej ugotovljene med civilnim prebivalstvom v 159 mrtvih in 228 ranjenih.

☆

Rim, 5. avg. s. V zadnjih 4 dneh je bitka na sicilijski fronti postala skrajno silovita v srednjem odseku, kjer položaj kaže značaj močnega strujenja. Številne postojanke so bile v teku kratkih ur izgubljene in zopet osvojene. Središča teh divjih bitk sta področja pri Regalbutu in Centuripu, kjer so bile borbe jn kjer so še borbe. Tudi vzhodno od Nicosije je bil sovražni sunek izredno močan v smeri proti Trojini, ki je v nasprotju s trditvami londonskega radia vedno trdno v posesti čet Osi. Na severnem krilu ameriške postrojitve, kjer se bore z Amerikanci, maroški »goumsi«, so Američani prišli v stik na področju Marine di Caronija z novimi postojankami, ki so jih zasedli Italijani in Nemci, dočim je na jugu napredovanje Angležev v catanski ravnini — mesto se že tri tedne upira premočnim sovražnim silam — žilavo ovirano po samem priznanju londonskega radija. V celoti se torej kaže anglo-ameriški manever v poizkusu, da bi se odprla armadam pot do Messine preko osrednjega gorskega področja s tem, da bi se vrgla obramba Osi iz postojank in zajezila govorje Etne in gorska veriga Caronije. Dosega teh ciljev v tej kočljivi smeri je očiten namen divjih napadov oklopnih in pehotnih edinic, podpiranih s številnim topništvom in premočnim letalstvom. Ti napadi se obnavljajo ne glede na hude izgube proti junaški obrambi italijanskih in nemških odredov.

Berlin, 5. avg. s. »Völkischer Beobachter« naglaša v članku o srditi borbi severno od Ene, ko so bile sovražniku zadane hude izgube, da so se v teh hudih obrambnih bojih hrabro branile tudi italijanske čete.

Borba za vsako ped zemlje

Lizbona, 5. avg. s. V neki angleški radijski oddaji se naglaša, da si angleške sile na Siciliji utirajo pot v gorskem in divjem odseku očiščujoč vsako višino, brž ko jo zasedejo. Često so vojaki prisiljeni napredovati po vseh štirih. Bitka je ena med najbolj srditimi in motorizirane sile se uporabljajo manj kot v katerikoli drugi akciji te vojne. Tanki in pokretno topništvo ne morejo operirati in oskrbo je treba prenašati na hrbtu mul ali peš. Vojaki morajo plezati po gorah ob pekočem soncu. Sovražni odpor nudijo v glavnem strojničarji in strelci, ki so spretno razpostavljeni za skalami. Napredovanje poteka s pomočjo bombardiranj, katerim sledijo napadi čet, ki si sledijo v presledkih, da pehota lahko očisti teren izbranih strelcev, ki jim uspe pobegniti pred topovskim ognjem. Soričo takih okoliščin se ni čuditi da napredovanje poteka počasi. »Telegraph North Africa« piše, da se čete Osi še naprej srdito bore na Siciliji in ne prepuste niti pedi zemlje, ki se vsaj začasno lahko še brani. Nudijo tako močan odpor, da pustijo svoje padle, ki jih niso utegnili pred umikom pokopati, ko morajo končno prepustiti ozemlje.

Brezuspešni sovjetski napadi na vzhodni fronti

Ob Miusu in na Doncu so se vsi sovjetski napadi izjalovili ob odločni obrambi — 123 sovjetskih tankov in 161 letal uničenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 5. avg. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo naslednje poročilo:

Sovjetske čete so pričele včeraj ob Miusu z močnimi pehotnimi silami in številnimi oklopnimi vozili močan protinapad proti novopridobljenim nemškim postojankam severno od Kujbiševa, ki pa se je z velikimi sovražnimi izgubami popolnoma ponesrečil.

Tudi ob srednjem Doncu so ostali sovjetski napadi brez uspeha.

Na področju pri Bjelgorodu se težki in sprememb polni boji nadaljujejo.

V loku pri Orlu je bila v teku skrajšanja fronte dalje časa predvidena izpraznitev mesta Orel v noči od 4. na 5. avgust izvedena brez motnje s strani sovražnika. Vse zaloge so bile po načrtu prepeljane nazaj, za vojno važne naprave pa brez izjeme razdejane.

Južno od Ladoškega jezera so se zrušili pred našimi črtami močni sovjetski napadi.

Včeraj je bilo na vzhodni fronti uničenih 123 oklopnih vozil.

Oddelki bojnih in strmoglavnih letal so zadali na težiščnih točkah obrambnih bojev, zlasti pri Bjelgorodu in Orlu, hude udarce sovražniku. V letalskih bitkah je bilo včeraj sestreljenih 161 sovjetskih letal. Vrnilo se ni 7 naših letal.

V bojih proti sovjetskim tolpam v zaledju, ki so se vršili v zadnjih tednih, so se posebno odlikovale madžarske čete, ki so bile uporabljene bodisi v samostojnih akcijah ali pa skupaj z nemško vojsko in oddelki SS.

Na Siciliji so poskušale severnoameriške čete tudi včeraj prodreti srednji odsek fronte. Po težkih in zelo ogorčenih bojih so se vsi napadi zrušili z občutnimi izgubami sovražnika. Močan oddelek nemških težkih bojnih letal je napadel močno zasedeno luko v Palermu. Poleg številnih bombnih zadetkov v pristanišču sta bila potopljena 2 velika parnika s skupno 13.000 br. reg. tonami in 1 rušilec. Ena lahka križarka, 3 rušilci in 8 trgovskih ladij je bilo poškodovanih. Nad Sicilijo in italijanskim obalnim ozemljem je bilo sestreljenih 23 sovražnih letal.

V pretekli noči je prodrlo nekaj sovražnih motilnih letal nad zapadno Nemčijo. Posamič odvržene bombe so povzročile neznatno škodo.

Zaščitne edinice in protiletalsko topništvo vojne mornarice so sestrelile nad zapadnim zasedenim obalnim ozemljem 10 sovražnih letal.

Nemški brzi čolni so v pretekli noči pred angleško obalo potopili 1 angleški minolovec.

Taktika nemškega vrhovnega poveljništva

Berlin, 5. avg. s. Izpraznitev Orla označujejo v tukajšnjih vojaških krogih kot taktično izravnavo izbokline. Sovjeti so napredovali torej samo na ozemlju, ki je bilo že prej izpraznjeno po v naprej določenih načrtih ter je postalo nekakšno ozemlje, ki ne pripada nikomur. S poročilom o izpraznitvi Orla, se poudarja, narašte pomen trditve nemškega poveljništva v zadnjih tednih, da si v tej poletni ofenzivi nemško poveljništvo ne prizadeva, da bi se močno zasidralo na posameznih točkah široke fronte, temveč je, če taktični razlogi kažejo, pripravljeno prepustili tudi ozemeljska področja, da se sovražnik izvabi pred že prej pripravljene postojanke in se mu zadajo največje mogoče izgube. S tem nemško poveljništvo nadaljuje svojo obrabljajočo taktiko nasprotnika.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 5. avg. s. V zadnjih 24 urah so se v Karelijski ožini živahno udejstvovale patrulje. V odseku Maaselkaje so finske napadalne čete ob podpori topništva vdrle v sovjetske črte in uničile 100 metrov jarkov ter pokončale posadke.

Važni sklepi vlade

Vlada je imela snoči pod predsedstvom maršala Badoglia sejo, na kateri je sprejela vrsto sklepov, nanašajočih se na vsa področja javnega življenja v cilju prilagoditve novemu stanju v državi

Rim, 5. avg. s. Ob 17. uri se je sestal pod predsedništvom Eksc. šefa vlade, prvega ministra, državnega tajnika ministrski svet.

Ministrski svet je naložil čuvarju pečata, naj se loti potrebnih proučevanj za odstranitev iz civilnih in kazenskih zakonikov onih odločb, ki ne ustrezajo duhovnemu in pravnemu izročilu naroda.

Sodstvo

Nato je ministrski svet odobril na predlog ministra za pravosodje osnutek ukrepa, tičočega se določbe datuma za pričetek pravnega leta. S tem ukrepom se odpravlja člen 85. veljavnega sodnega pravilnika, ki je po izključno političnih razlogih ta datum prestavil od 1. januarja na 29. oktober. Povratek k datumu 1. januarja znova posveča častitljivo pravno tradicijo ter se bolje prilega zahtevam sodne uprave.

Načrt ukrepa z določbami za zagotovitev funkcioniranja sodne službe v določenih krajih. Zaradi vojnih dogodkov je treba zagotoviti delovanje sodstva v tistih krajih, ki ne morejo imeti več zveze s sedeži sodnih uradov, katerim ozemeljsko pripadajo. V ta namen daje ta ukrep ministru za pravosodje pravico, da s svojim dekretom začasno pridruži okrajno sodišče ozemlju drugega sodišča ali apelacijskega sodišča kot mu je doslej pripadalo. Enaka pravica je dana ministru, da začasno, kakor zahtevajo potrebe, pridruži del ozemlja okrajnega ali okrožnega sodišča, kakemu drugemu okrajnemu ali okrožnemu sodišču.

Načrt ukrepa tisoč se uvedbe privilegija na naprave in stroje, ki se zaradi vojnih okoliščin prenesejo iz industrijskih podjetij in so obremenjeni s hipotekami. Številne industrijske tvrdke so zaradi ojačevanja sovražnega letalskega napadanja preselile naprave in stroje v kraje, ki so manj izpostavljeni vojnim napadom. V primerih, ko so nepremičnine, obremenjene s hipoteko, ki se v smislu člena 2811 civilnega zakonika razširja na vse, kar spada k nepremičninam s hipoteko, lahko odvoz naprav in strojev, ki s tem niso več pritikline, močno škodi interesom upnikov, ki so navadno kreditni zavodi, kateri so subvencionirali industrijske tvrdke s hipoteko na podjetja, zanašajoč se predvsem na vrednost naprav in strojev. Da se izogne tem nevšečnostim, daje odobreni ukrep prednost jamstvu za kredit, na katerega se nanaša hipoteka, vpisana na nepremičnino industrijskega podjetja na naprave in stroje, ki se prenesejo iz nepremičnine, da se odtegnejo sovražnim vojnim napadom. Upnik ima jamstvo privilegija na te dobrine, namesto izgubljenega hipotekarnega jamstva.

Finance

Na predlog ministra za finance je bil sprejet načrt ukrepa, ki prinaša davčne olajšave za naslednike padlih v vojni ali umrlih zaradi vojne. Že veljavne odločbe se primerno spopolnijo in v znak hvaležnosti in poklona slavnim padlim v vojni ali umrlih zaradi vojne, dopušča novi ukrep olajšave tudi, če zaradi neobstoja neposrednih dedičev pripada dedščina bližnjim sorodnikom.

Narodna vzgoja

Na predlog ministra za narodno vzgojo je bil odobren načrt ukrepa, s katerim se odpravlja GIL. S tem ukrepom so razpuščene nadalinje fašistične mladinske organizacije. Vzgojni in podporni zavodi ukinjene ustanove pridejo v odvisnost ministrstva za vzgojo, katero jih bo upravljalo za zdaj s pomočjo izrednega komisarja. Premoženje preide v last države. V nadaljnjem bo določeno po premišljenem načrtu, kakšna bo dokončna usoda šol in kolegijev, osebja in premoženjskih dobrin. Vse, kar je bilo resnično določeno za izobrazbo, vzgojo in podpiranje, bo ohranjeno. Ministrstvo za Italijansko Afriko bo poskrbelo za podpiranje libijskih otrok.

Odobren je bil načrt ukrepa, ki razpušča upravni svet zavoda »Arnaldo Mussolini« za podpiranje srednješolskih profesorjev. Imenuje se izredni komisar senator Luigi Crivelli, predsednik sekcije računskega sodišča. Vrne se zavodu njegovo staro ime narodnega zavoda Giuseppe Kirner.

Osnutek zakonskega dekreta za odpravo zakona s 30. novembrom 1932 št. 1.545, s katerim so bila ustanovljena didaktična središča.

Ministrski svet je nato sklenil, da se vrnejo v urade, s katerih so bili iz političnih razlogov premeščeni vseučiliški profesorji De Ruggiero Guido, ordinarij za zgodovino filozofije, Corti Guido, ordinarij za primerjalno anatomijo in Calogero Guido, ordinarij za zgodovino filozofije.

Javna dela

Na predlog ministra za javna dela je bil odobren načrt ukrepa, s katerim se poveča za 40 milijonov lir fond za ljudske hiše. Ta fond je določen kot prispevek države k stroškom, ki jih bo zavod za ljudske hiše v Rimu imel z gradnjo ljudskih hišic za manj premožne družine, ki so ostale brez strehe zaradi nedavnih sovražnih napadov na Rim.

Načrt ukrepa, tičoč se pooblastila za izvedbo nujnih del v vseučiliških poslopjih. S tem ukrepom bo ministrstvo za javna dela moglo spopolniti klinike in zavode medicinske in kirurgične fakultete, katerih potreba je posebno nujna tudi glede na sedanje zahteve.

Poljedelstvo in gozdovi

Na predlog ministra za poljedelstvo in gozdove je bil sprejet načrt ukrepa, tičoč se podaljšanja do proračunskega leta 1943/44 določb za obdelovanje neobdelane zemlje; načrt ukrepa, tičoč se kreditov za bonifikacijska dela v Dolnjem Volturnu in v Pantanu di Sessa; načrt ukrepa tičoč se podaljšanja davčnih olajšav, dovoljenih z zakonom 30. novembra 1939 št. 1.976 za oprostčevanje stalnih kolonij v občinah Lanuvio in Genzano. Načrt ukrepa glede kreditov za izvajanje Kr. dekreta od 25. avgusta 1938 št. 1.542 o kulturi maslin.

Strožja organizacija prehrane

Nato je ministrski svet po proučitvi stanja prehrane v državi predvsem pribil potrebo strogega izpolnjevanja vseh obvez po veljavnih odločbah s posebnim ozirom na tiste, ki zagotavljajo izročanje žita v zbirališča. Nobena izognitev obvezi izročanja v zbirališča se ne more trpeti. V sedanjem trenutku bi bila izdajstvo, ker bi spravila v nevarnost oskrbovanje oboroženih sil in civilnega prebivalstva in torej samo trdnost države. Zaradi tega je ministrski svet sklenil:

1. Da pride ob veljavnosti obstoječih organizacij izročanje glavnih živil in zlasti žita pod kontrolo vojaških pokrajinskih komisij. Te bodo s sodelovanjem vseh obstoječih organizacij nadzorovale izročanje posameznih tvrdk, upoštevajoč tudi oddaje v prejšnjih letih.

2. Da preide izdajanje sankcij zaradi izognitve in kršenj v pristojnost vojaških sodišč pri armadnih zborih.

3. Predstojniško osebje ustanov, ki jim je naloženo ugotavljanje količin, zbiranje in razdeljevanje glavnih živilskih potrebščin, se pokliče pod orožje ter postavi v službo tozadevnih ustanov.

Zavrnjen poskus prodora pri Bjelgorodu

Berlin, 5. avg. s. V dopolnilo današnjega poročila nemških oboroženih sil doznava nemška poluradna agencija, da je bil glavni razlog napadov, ki so jih boljševiki neprekinjeno izvajali v odseku Orla, upanje boljševiškega glavnega stana, da se bo z zasedbo tega ozemlja in zlasti mesta vsaj nekoliko zboljšal splošni položaj. Pri Orlu je nemška strategija uresničila smoter, katerega si je zadala in ki obstoja predvsem v postopnem izrabljanju sovražnih sil, kar je bilo uresničeno z borbami v prejšnjih tednih. Sovjeti so izgubili, da navedemo samo en zgled, v tem operativnem odseku od 5. julija do danes 3538 tankov, nepreračunljive pa so njih izgube ljudi in vojnih potrebščin razne vrste. Mesto je bilo izpraznjeno šele po popolnem uničenju vseh vojnim svrham koristnih naprav in izjalovili so se vsi prejšnji poizkusi boljševikov, da bi osvojili mesto pred uničenjem vojaških naprav in pred izpraznitvijo nemških predstraž, ki so v teh borbah uničile 50 sovražnih tankov. Omejeno važnost Orla kaže dejstvo, da je bilo v največjem mestnem industrijskem podjetju, v neki tovarni za vozila in traktorje, zaposlenih samo 150 mož. V mestu ni nobene težke industrije.

V ostalih odsekih vzhodne fronte so boljševiki tudi včeraj obnovili na številnih točkah razbremenjevalne napade, ne da bi dosegli kak uspeh. Najbolj siloviti so bili ti napadi v odseku Bjelgoroda, kjer je sovražnik ponovno skušal prebiti fronto s številnimi pehotnimi edinicami in tanki. Hude borbe v tem odseku z zmenjajočo se srečo še niso zaključene. Ob izjalovljenih poizkusih prodora v odseku Bjelgoroda je imel sovražnik izredno visoke izgube. Samo v odseku fronte neke nemške divizije so boljševiki izgubili 53 tankov.

Tudi pri včerajšnjih napadih južno od Ladoškega jezera, ki so bili vsi odbiti, je sovražnik utrpel hude izgube.

Nemške podmornice zopet na delu

Berlin, 5. avg. s. Iz pristojnega vojaškega vira se doznava, da so nemške podmornice v juliju med svojim udejstvovanjem na Atlantiku sestrelile 30 angloameriških letal. Neka nemška podmornica je sestrelila pri Floridi, kakor je znano, sovražni zrakoplov, dodeljen protipodmorniški borbi. Med 30 zrušenimi letali so kopni in pomorski štirimotorniki, ki so odleteli domnevno s trgovinskih ladij in letala, ki so odletela s pomožnih križark. Nobeno od teh sovražnih letal, ki so bila dodeljena s posebnimi nalogami protipodmorniški borbi, ni zadalo znatne škode nemškim podmorniških edinicam. V pristojnih krogih vidijo v tem dejstvu važen porast možnosti obrambe nemških podmornic, ki je bil dosežen v kratkem času.

V avgustu potopljenih na Črnem morju že 118.500 ton sovjetskega brodovja

Berlin, 5. avg. s. Kakor trdijo v mornariških krogih v Berlinu, je bilo v Črnem morju od pričetka avgusta potopljenih 73 sovjetskih edinic s skupno 118.500 tonami. Ker so Sovjeti izgubili svoja največja pristanišča in ladjedelnice na tem morju, ne morejo torej poskrbeti za nove ladje. V tukajšnjih krogih naglašajo, da teh izgub sovražnik vsaj za zdaj ne more nadomestiti.

Velikodušen dar

vladarske dvojice za prizadeto prebivalstvo v Neaplju

Rim, 5. avg. s. **Nj. Vel. Kralj in Cesar ter Kraljica in Cesarica sta dala izročiti prefektu v Neaplju 500.000 lir, ki naj se razdele med potrebne družine v Neaplju, ki so bile prizadete ob sovražnih napadih.**

Korporacije

Na predlog ministra za korporacije so bili odobreni osnutek dekreta o preimenovanju svetov in pokrajinskih uradov korporacij v svete in pokrajinske urade za gospodarstvo in preimenovanju korporativnega inspektorata v inspektorat za industrijo in delo. Zaradi novega imenovanja ministrstva za korporacije, ki spreminja ime v ministrstvo za industrijo, trgovino in delo, se je pokazala potreba spremeniti imena perifernih organov gospodarstva in korporativnega inspektorata, ki so dobili imena svetov in pokrajinskih uradov za gospodarstvo in inspektorata za industrijo in delo. Načrt Kr. dekreta o odpravi osrednjih korporativnih organov ter medministrskega odbora za avtarkijo. Ukrep ukinja narodni svet korporacij in osrednji korporativni odbor in korporacije in tudi tozadevne ustanovne norme. Prav tako se odpravljajo korporativni in medkorporativni tehnični odbori, medministrski vzporejevalni odbor za oskrbovanje, razdeljevanje in cene in medministrski odbor za avtarkijo. Spravljanje v delovnih kolektivnih sporih, ki ga je opravljala korporacija v smislu člena 13 zakona z 20. februarja 1934 št. 42, se poveri spravnemu kolegiju, ki ga sestavi od časa do časa ministrstvo za industrijo, trgovino in delo, upoštevajoč naravo in predmet posameznih sporov; načrt dekreta o delovanju poštnih kontokorentov za izplačevanje patentnih taks za industrijske modele in načrt dekreta za poslovanje poštnih kontokorentov za izplačevanje patentnih taks za industrijske iznajdbe.

Ljudska kultura

Na predlog ministrstva za ljudsko kulturo so bili sprejeti načrt ukrepa z določbami za tisk glede na vojno stanje. Načrt določa v svrho odprave nenormalnega položaja, ki je nastal v dnevnem in periodičnem tisku po 25 juliju, da je prenehanje katerihkoli novinarskih agencij in drugih založniških podjetij podvrženo dovoljenju ministra za ljudsko kulturo, ki ima pravico imenovati izredne komisarje pri novinarskih obveščevalnih agencijah, katere uživajo državno podporo. Direktorji in odgovorni uredniki dnevnikov in vseh drugih periodičnih publikacij morajo dobiti za opravljanje svojih funkcij dovoljenje ministra za ljudsko kulturo. Brez tega dovoljenja bodo listi zaplenjeni. Dovoljenje bo v vsakem primeru preklicano, če bo list deloval proti narodnim interesom. Ukrep, ki ima prehoden in izjemni značaj, bo veljaven samo najdelj 3 mesece po prenehanju vojnega stanja v pričakovanju, da bodo pristojni organi poskrbeli za revizijo tiska v svrho postopnega povratka k temeljnim načelom ustavne svobode.

Dnevno povelje

Po izčrpanju dnevnega reda je minister za finance podal finančno poročilo, nakar je ministrski svet soglasno izglasoval naslednje dnevno povelje:

Šef vlade je kot tolmač volje ministrskega sveta izjavil, da bo finančno politiko navdihovala obramba narodne valute, zaščita vlog in postopno doseganje trdnega ravnovesja v proračunu. Razen nedvoljivih nujnosti vojne se bo morala izpolnjevati najbolj stroga omejitev v stroških in v ta namen bodo revidirane in ukinjene vse dajatve, ki se ne morejo smatrati za neobhodne in neodložljive. V davčnih zadevah bo temeljna smernica, da se bodo žrtve pravično porazdelile, ker ni mogoče dopustiti, da bi huda preizkušnja, ki jo prenaša narod prinašala bremena splošnosti državljanov, za nekatere kategorije pa tvorila priliko za izredne dobičke.

S popolno zvestobo bodo spoštovane in vzdrževane vse obveze države do državljanov, ki so v vseh slojih obilno prispevali k izrednim finančnim potrebam, nastalim zaradi vojne.

V najvišjem interesu države je treba preprečiti, da bi kreditni zavodi, trgovske in industrijske tvrdke in družbe ter privatniki tesavrirali državne ali bančne papirje zaradi napačno razumljene previdnosti, s čimer obtok umetno narašča.

Nujno je torej, da vsi hranijo razpoložljiv likviden denar v mejah običajnih potreb, kajti lahko so prepričani, da v katerikoli morebitnosti ne bo izostala intervencija Bance d'Italia.

Ministrski svet je zaključil svojo sejo ob 20.30.

Sadjarjeve skrbi v avgustu

Ker letos sadna letina ne bo obilna, skrbimo pazljivo, da ne pojde po naši malomarnosti niti en sadež v izgubo

Ljubljana, 6. avgusta

Sadno drevje že plačuje pomladi vloženi trud. Letos je letina sicer le srednje obilna, kdor pa je pravočasno in skrbno škropil bo imel nedvomno več lepega sadja kakor njegov sosed, ki je sadno drevje zanemaril. Zaradi slabše letine bo sadje imelo dobro ceno tja do prihodnje pomladi. Tako se bo za škropivo in zatiranje zajedavcev ter škodljivcev vloženi denar povrnil z dvojnimi obrestmi.

Kdor ima zgodnja jabolka in hruške in jih želi nekaj časa hraniti, naj jih obere vsaj en teden pred užitno dozoritvijo. Kedaj dozorijo posamezne vrste v naših krajih, je splošno znano. Tudi mi smo lansko leto o tem pisali. Sicer pa je mogoče tudi po zunanjih znakih spoznati, ali je sadje godno za obiranje in spravljanje v shrambo. Trgamo, ko začne z drevesa padati piškavo sadje oziroma črvivo sadje na drevju orumeni, dočim je nečrvivo še zeleno. V shrambi se bo sadje kmalu zmedilo in bo zelo okusno. Zlasti za tiste, ki imajo sadno drevje dostopno ljudem, to je ob cestah ali na neograjenih prostorih v mestu in njegovi okolici, je koristno obrati sadje o pravem času. Rabutanje se letos razvija še bolj kakor druga leta in bomo imeli zelo malo sadja, če bomo predolgo čakali. Razen tega bo še drevje okleščeno, veje polomljene in sadje nagnito zaradi obmetavanja s kamenjem. Namesto koristi — žalost in jeza. Torej, kdor ima sadno drevje, ki že zdaj zori, naj raje obere prej in pusti sadje dozoreti v shrambi.

Redki so letos sadjarji, ki se lahko pohvalijo s preobloženimi jablanami in hruškami. Tisti, ki jih imajo, naj se ne obotavljajo podpreti pravočasno najbolj obtežene veje ali pa jih zavarovati na drug način. Lani so imeli mnogi malomarnejši sadjarji veliko škode, ker so to dolžnost zanemarili in so se jim mnogi najlepši vrhovi in veje polomili. Za podpiranje vej so najprimernejše rogovile. Pomagamo si lahko tudi s privezovanjem spodnjih vej na debelejše zgornje ali na deblo. Privežemo z vrvjo ali s trtami in podobnim vezivom, ki ne bo poškodovalo luba vej.

Tudi v avgustu moramo biti skrbno za petami vsem škodljivcem. Predvsem je potrebno vsako jutro pobrati ponoči odpadlo sadje. V njem se skrivajo škodljivci, ki se radi preselijo nazaj na drevo, če jih pravočasno ne uničimo. Zatiramo jih najučinkovitejše tako, da uničimo sadež, ki itak ni za rabo, ker je največkrat še nezrel in nerazvit.

Glavno delo v drevesnicah je v tem mesecu cepljenje z očesom. Vpoštev za cepljenje pridejo samo bujno razviti divjaki, ki jih poleti nismo ne skrajševali, ne obrezovali in ne pincirali. Na divjaku se odstranijo samo obtalni poganjki. Za cepljenje ni primerno vsako vreme. Če bo še dolgo trajala sedanja vročina in bi nastopisa suša ali če bi se vreme nenadoma sprevrglo tako, da bi se ozračje zelo ohladilo in bi dalj časa deževalo, je boljše cepljenje opustiti in počakati. Uspeh bomo imeli le ob t o p l e m sončnem vremenu, ko zemlja ne bo preveč presušena.

Ta mesec moramo misliti tudi že na sušenje sadja in vkuhavanje, kolikor bo letos to sploh izvedljivo. Kdor bo sadje sušil, naj že sedaj pregleda svojo sušilnico oziroma lese za sušenje v pečeh in štedilnikih. Glede vkuhavanja bodo neprilike, ker ne bo na razpolago potrebnega sladkorja. Posebno bi bil sladkor potreben, če bi se odločili kuhati mezgo iz nezrelega, odpadajočega sadja. Slabše črvivo sadje pa lahko uporabimo za izdelovanje kisa. Pogoj je le, da je odpadlo sadje primerno razvito.

Slovo civ. komisarja dr. Cassanega v Črnomlju

Ljubljana, 5. avgusta.

Te dni je zapustil Črnomelj civilni komisar dr. ing. Emilio Cassanego in prevzel svoje novo mesto v Kočevju.

Ob odhodu so se oblasti v okrožju sestale pri civilnem komisarju, da bi pozdravile dr. Cassanego in mu izrazile zahvalo in hvaležnost prebivalstva Bele Krajine, v imenu katerega je tolmačil čustva prebivalstva dekan Bitnar Pavlin, za uspešno delo odhajajočega v dveh letih njegovega bivanja v Črnomlju.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO SLOGA Telefon 27-30

Tajnstvena ljubezenska drama

MOLČEČA USTA

z znanimi igralci: **Fosco Giachetti, Anette Bach, Andrea Checchi, Carlo Campanini.**

Predstave ob 14., 16. in 18. uri.

KINO UNION Telefon 22-21

Kako so z zvijačo razkrinkali lažnega moralista in rešili na smrt obsojenega zaljubljenca prikazuje film izdelan po Shakespeare-jevi drami

ZOB ZA ZOB

Caterina Boratto, Carlo Tamberlani.

Predstave ob: 16.30 in 18.30 uri.

KINO MATICA Telefon 22-41

Romantika beneških gondoljerjev ... Košček zgodovine tega edinstvenega mesta. Posnetki veslaškega tekmovanja v najlepših barvah! — Glasba, pesmi in ljubezen!

VELIKI PREKOP

Igralci: **Maria Denis, Camillo Pilotto, Alanova.**

Predstave ob delavnikih ob **16.30 in 19. uri;** ob nedeljah in praznikih ob **10.30, 15., 17. in 19. uri.**

Najvišje cene rjavega premoga in lesa

Ljubljana, 30. julija

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na določbo čl. 1. uredbe z dne 5. maja 1941. št. 17. »Službeni list« št. 38-41. v zvezi z določbo čl. 2. uredbe o urejanju cen. »Službeni list« št. 238-26-41, glede na določbo čl. 2. uredbe o nadzorstvu nad cenami. »Službeni list« št. 68-15-41. po prečitanju prošnje tvrdke »Gorenja vas«. premogokopne družbe v Mirni, z dne 22. maja 1943. da se odobri cena rjavemu premogu, ugotavljajoč, da je ta prošnja utemeljena o d o b r i l naslednje najvišje cene pri proizvajalcu za rjavi premog premogovnika Gorenja vas-Brezovica:

	1 tona
v kosih	140 lir,
v kockah	127 lri,
orehovec	115 lir,
drobiž	102 liri.
prah	76 lir.

Te cene veljajo franko rudnik.

Cene v smislu določbe čl 4. uredbe z dne 9. maja 1941 morajo biti izpostavljene v prodajnih lokalih.

Kdor bi ne spoštoval teh najvišjih cen, se kaznuje po uredbi o cenah v zvezi z uredbo z dne 26. januarja 1942. št. 8. »Službeni list« št. 8—12.

*

Sklicujoč se na uredbo z dne 26. junija 1942, št. 133, in z dne 13. julija 1943, št. 79, ki se nanašata na najvišje cene lesa za obdelavo, pojasnjuje Visoki komisar, da ostane še nadalje v veljavi cena 300 lir za kubični meter za oporne hlode v rudnikih, kolikor gre za hrastov, smrekov in jelkov les dolžine 3.50 m z najmanjšim zgornjim prerezom nad 12 cm s skorjo, ki ima napake, kakor grče, vzbokline, odrgnjenja, zaradi katerih se ne more uporabljati za deske.

Kadar pa se za oporne hlode v rudnikih uporabljajo olupljena debla jelk pod navedeno mero, veljajo cene, ki so določene za to vrsto po prej navedeni uredbi št. 79.

103.880 gledalcev in poslušalcev v ljubljanski operi

Ob sklepu sezone 1942-43 — Zanimivi podatki v sklepni številki opernega „Gledališkega lista“

Ljubljana, 31. julija

Pravkar je izšla sklepna (18.) številka opernega »Gledališkega lista«. Poučna je zlasti zato, ker prinaša zanimive statistične podatke, ki se nanašajo na delo našega opernega ansambla v gledališki sezoni 1942/43. Operna sezona se je začela lani 10. oktobra z otvoritveno predstavo »Traviate«. V okviru sezone so bili prirejeni tudi štirje koncerti. Kot stalni gost je sodeloval rektor Julij B e t e t t o, razen tega so gostovali tudi Zlata G j u n g j e n č e v a in Josip G o s t i č, odlični italijanski solisti Ginno B e c c h i, Liana C o r t i n i, Mafalda F a v e r o in G. T a d d e i. Kot dirigent je gostoval A. L u c o n, ki slovi v italijanskem glasbenem svetu kot eden najboljših dirigentov.

Pregled repertoarja nam kaže, da je bilo v sezoni 1942/43 161 predstav, ki jih je obiskalo 76.628 gledalcev in poslušalcev. Operetnih predstav je bilo 64. Prisostvovalo jim je 26.863 ljudi. Baletna večera sta bila dva in sta pritegnila 389 gledalcev. Skupno je bilo torej na odru opernega gledališča 227 predstav, ki jih je obiskalo 103.880 ljudi.

Tudi pregled dela posameznih dirigentov je zanimiv za presojo dela in uspehov. H u b a d Samo, ki je prvič nastopil pri opernem dirigentskem pultu, je dirigiral eno delo (Mrtve oči), ki je doživelo šest predstav. V novi sezoni bodo nedvomno sledile še nadaljnje predstave. Anton N e f f a t je dirigiral sedem opernih del s 34 predstavami, Rado S i m o n i t t i 6 operet z 61 predstavami, Niko Š t r i t o f tri opere s 46 predstavami, Dimitrij Ž e b r e pa sedem del z 80 predstavami. Skupno je bilo uprizorjenih 24 opernih ter operetnih del.

Od režiserjev je žrežiral največ del Ciril D e b e v e c. Organiziral je 12 oper, ki so doživele 136 predstav in eno opereto s štirimi predstavami, skupno 13 del s 140 predstavami. Peter G o l o v i n je pripravil štiri operetne uprizoritve s 53 predstavami ter en baletni spored z dvema predstavama, skupno pet del s 55 predstavami. Robert P r i m o ž i č je zrežiral tri opere z 19 predstavami. Maša S l a v č e v a pa dve mladinski delj s sedmimi predstavami.

Z zelo lepimi uspehi se lahko ponašajo v pravkar minuli sezoni naše umetnice H e y b a l o v a, V i d a l i j e v a, M l e j n i k o v a, P o l a j n a r j e v a, B a r b i č e v a, I v a n č i č e v a, P o l i č e v a, G o l o b o v a, K a r l o v č e v a, Š p a n o v a in B. S t r i t a r j e v a, nadalje naši dobro znani pevci in igralci B a n o v e c, Č u d e n, K r i s t a n č i č, L i p u š č e k, B e l i z a r S a n c i n, M o d e s t S a n c i n, S l a d o l j e v, A n ž l o v a r, J a n k o, P r i m o ž i č, D o l n i č a r, P o p o v, L u p š a in Z u p a n. Omenjeni so bili nosilci vseh opernih odnosno operetnih predstav. Seveda so pri tem všteti tudi že navedeni odlični gostje, ki so s svojim sodelovanjem pozdignili posamezne predstave. Ne smemo pozabiti našega baletnega zbora z G o l o v i n o m in K ü r b o s o m ter izvrstnimi solistkami G. B r a v n i č a r j e v o, J a p l j e v o in R e m š k a r j e v o.

Ob sklepu sezone sta napisala primerna članka v 18. številki opernega »Gledališkega lista« ravnatelj Vilko U k m a r in šef režiser Ciril D e b e v e c, ki želi vsem zvestim gledališkim prijateljem in izvajalcem, tihim in glasnim, bivšim, sedanjim in bodočim lepega, izdatnega oddiha in zlasti miru vsem tistim, ki so v resnici dobre volje.

DNEVNE VESTI

— **Senator Castellani predsednik italijanskega znanstvenega društva.** Iz Rima poročajo: Senator Aldo Castellani je bil potrjen v funkciji predsednika italijanske znanstvene družbe »Quaranta«.

— **Sin Salandre se je vrnil v Italijo.** Po 15 letih se je vrnil iz Rusije v Benetke comm. Mario Salandra, sin bivšega italijanskega ministrskega predsednika Antona Salandre.

— **Ljubljana, Fiume in Dalmazia operacijsko področje.** V rimskem Službenem listu je bil objavljen razglas poveljnika Oboroženih sil, s katerim se proglašajo pokrajina Ljubljana, pokrajina Fiume ter gubernij Dalmazia za operacijsko področje.

— **Novi triestinski prefekt v Redipugliji.** Novo imenovani prefekt Triesta dr. Cocuzza se je podal v spremstvu podprefekta in kvestorja v Redipuglio, kjer se je poklonil spominu padlih. Njegova prva obiska v Triestu sta bila namenjena sv. Justu in celici, kjer je preživel Oberdan svoje poslednje ure.

— **Demografsko stanje Triesta.** Dne 3. avgusta je bilo v Triestu 10 rojstev, 8 smrtnih primerov in dve poroki.

— **Ob stoletnici rojstva slikarja D. Ranzonija.** Letos poteka 100 let, kar je bil rojen znameniti lombardski slikar Daniele Ranzoni. Po rodu je bil iz Intre sul Verbano 3. decembra 1843. Italijansko časopisje objavlja izčrpne članke, v katerih je prikazana pomembna Ranzonijeva veljavnost v razvoju italijanskega slikarstva.

— **Štorklja v vojašnici.** Gospodinja Katarina Martinelli je šla nakupovat v neko trgovino v Rimu. Nenadoma je začutila porodne bolečine. Spravili so jo v bližnjo vojašnico, kjer je povila zdravo, krepko deklico. Vojaki in častniki so nabrali 1500 lir za novorojenko, ki je prišla na svet v vojašnici. Nekdo od častnikov se je takoj ponudil za botra.

— **Smrt pod tramvajem.** V Rimu je v mestne mlelu Castelli prišel pod tramvaj 42-letni pismonoša Henrik Pertucci. Siromak je obležal s smrtnimi poškodbami in je umrl kmalu po prevozu v bolnišnico.

— **Avtokar in tramvaj.** Na cesti Giulia v Triestu sta trčila v višini ulice Rapicio tramvajski voz proge 9 in polno naložen avtokar. Tramvajski voz je ob silovitem sunku iztiril. Tramvajski promet je bil zaradi tega na omenjeni progi za pol ure ustavljen.

— **Padel s 3. nadstropja in ostal pri življenju.** V okolici Parme se je 7-letni Ivan Riccini igral na oknu 3. nadstropja. Pri tem se je vzpel čez rob okna in strmoglavil v globino na domače dvorišče. Ljudje so prihiteli dečku na pomoč, pa so se zelo začudili, ko se je mali Ivan vzpel na noge in stekel po stopnicah nazaj domov. Na srečo je priletel na kup peska in odnesel samo lažje odrgnine na rokah in nogah.

IZ LJUBLJANE

—lj **Vročina traja že osmi dan.** Čeprav je včeraj med 13. in 14. ohladil ozračje kratek močan naliv, se vročina ni posebno zmanjšala. Sedaj traja že osmi dan. Prejšnji četrtek se je dvignila na 29.5, v nedeljo na 30.2, predvčerajšnjim pa celo na 32,8. Včerajšnji maksimaum je bil kljub ohladitvi 30.2 stopinje Celzija. Prijetnejše se je poznala ohladitev snoči in davi. Dan pabo vendarle še vedno vroč. Včerajšnji dež na vrtovih seveda ni mnogo zalegel. Razgnal pa je kopalce. Prizadeti so bili zlasti tisti, ki se kopljejo samo v opoldanskem odmoru. Drugi so šli kasneje zopet na kopališče, če niso vedrili že kar v njih.

—lj **Še dva dni Sajovičeve razstave.** — Umetnostna razstava akademskega slikarja Evgena Sajovica v Kosovem salonu v prehodu nebotičnik bo odprta samo še danes in jutri. Občinstvo opozarjamo, da ne bo podaljšana.

—lj **Ravnateljstvo III. moške realne gimnazije v Ljubljani** poziva učence, ki imajo popravni izpit iz italijanskega jezika, da se zberejo v ponedeljek, dne 9. avgusta t. l., v pritlični avli šolskega poslopja, kjer se jim bo priobčil razpored tečajev za italijanski jezik. Te tečaje morejo obiskovati tudi privatni učenci. **Osebne izkaznice** naj dvignejo učenci v soboto, 7. avgusta t. l. od 9. ure dopoldne v dijaški knjižnici.

—lj **Ravnateljstvo IV. moške realne gimnazije v Ljubljani** obvešča vse učence, ki imajo popravni izpit iz italijanskega jezika, da se bodo pričeli italijanski tečaji v ponedeljek dne 9. vgusta ob 8. uri. Ob navedeni uri naj se zberejo vsi učenci v drugem nadstropju gimnazije, da bodo porazdeljeni po tečajih in bodo dobili urnik.

—lj **Nesreče.** Franc Dobovšek, 54-letni voznik iz Ljubljane, je med dirjanjem splašenega konja padel z voza. Zlomil si je desno ključnico. Marija Starčeva, 6-letna hči posestnika v Stični, je padla z lestve in si zlomila levo nogo. Julka Barova, 37-letna zasebnica iz Ljubljane, je padla po stopnicah in si zlomila desnico. Adolf Strnad, 12-letni sin posestnika v Dobrem polju, je treščil s kozolca in si zlomil levico. Ivan Smolec, 49-letni posestnik na Dobrovi, si je zlomil levo ramo. Stanko Jankovič, 30-letni sin posestnika iz Ljubljane, je dobil poškodbo na desni roki. Brcnil ga je konj. Vsi ponesrečenci se zdravijo v splošni bolnišnici.

KINO MATICA

Predstave ob delavnikih ob **16.30 in 19. uri;** ob nedeljah in praznikih ob **10.30, 15., 17. in 19. uri.**

Iz Hrvatske

— **Preureditev vojaškega sodstva.** Poglavnik je podpisal zakon o preureditvi vsega vojaškega sodstva, vseh vojaških in vojnih sodišč. Obenem je bil na novo urejen tudi sodni postopek. Vojaška sodišča bodo odslej poslovala kot vojaška sodišča in kot preki sod.

— **Prevoz življenjskih potrebščin.** Minister narodnega gospodarstva prof. inž. Balen je izdal v sporazumu z notranjim in zunanjim ministrom naredbo o prevozu živil v notranjem prometu. Živila, ki so predmet monopolskega razpolaganja države, odnosno, ki so pod državnim nadzorstvom in sicer žito ter proizvodi iz njih, stročnice, krompir, živina in mesni izdelki, mleko in mlečni izdelki, oljarice, namizno olje, jajca in perutnina, sladkor, slive, marmelada in proizvodi iz sliv se odslej ne morejo več prevažati odnosno prenašati kot ročna prtljaga oziroma pošiljati po pošti ali železnici brez tovornega lista, ki ga izda državna poslovna centrala za kmetijske proizvode Agrari v Zagrebu, nemška nakupovalna in prodajna zadruga v Osijeku, zajednica za promet z živino in mesnimi izdelki, zajednica za mlekarstvo, zajednica predelovalcev oljaric, zajednica za perutnino in divjačino in prodajna centrala za sladkor, vsaka za proizvode in živila, ki spadajo v njeno področje. Brez tovornega lista je dovoljen samo prenos odnosno prevoz v ročni prtljagi živil v manjših količinah, krompirja do 20 kg, jajc do 50, drugih živil pa do 5 kg, toda vsega skupaj ne nad 15 kg.

— **Film o Lisinskem.** V soboto zvečer so snemali v hrvatskem državnem gledališču film o življenju skladatelja prve hrvatske opere Vatroslavu Lisinskem. Povabljeno je bilo zagrebško gledališko in koncertno občinstvo, zlasti pa predstavniki umetniškega in kulturnega življenja ter vseučiliška in srednješolska mladina naj prisostvuje snemanju. Posneli so nekaj velikih prizorov prikazujočih svečan simfonični koncert zagrebške Filharmonije, ki je nastopila v soboto pod dirigentom Borisa Papandopola s skladbami Lisinskega, Schuberta in Musorgskega.

— **Nad 10.000 knjig** so zbrali v Zagrebu za vojake in ranjence. Zbiranje se je zaključilo z 31. julijem. Znani gospodarski strokovnjak polkovnik Stjepan Čmelik je podaril sam 1000 izdaj Gospodarskega priročnika, ki bodo zlasti dobro došli kmečkim sinovom.

Plačajte zaostalo naročnino!

Nakazovanje sira

Pokrajinski prehranjevalni zavod Visokega komisariata v Ljubljani poziva trgovce in zadruge mesta Ljubljane, da dvignejo nakazila za prvi obrok parmezana za vgust, ki se bo delil na odrezek 705 po 50 g na osebo na Novem trgu št. 4/II po naslednjem abecednem redu: dne 6. avgusta od A do L,
dne 7. avgusta od M do Ž.
Konzumenti pa naj dvignejo blago do vključno 11. t. m.

Razdeljevanje mehkega sira

Prehranjevalni zavod obvešča potrošnike, da imajo na podlagi odrezka »705« navadne živilske nakaznice pravico do 75 gramov mehkega sira, ki ga lahko dvignejo od 8. do 11. t. m.

Razdeljevanje kondenziranega mleka

Pokrajinski prehranjevalni zavod sporoča, da bodo od 9. do 14. avgusta t. l. pristojne mlekarne razdeljevale upravičencem v starosti od 60 do 65 let pol kilograma kondenziranega mleka.

Potrdila o višini neposrednega davka zaradi odmere šolnine

Vsi upokojenci in upokojenke, ki jim likvidira pokojninske prejemke finančna direkcija v Ljubljani, naj čimprej prosijo za potrdila o velikosti neposrednega davka, ki jih bodo potrebovali ob vpisu svojih otrok v šolo prihodnje šolsko leto zaradi odmere šolnine.

Prošnjam, kolkovanim s kolki za 6 lir, ali pa pisanim na taksnem papirju za 6 lir, naj prilože za vsako potrdilo, kolikor jih bodo potrebovali za 6 lir kolkov ali pa taksni papir za 6 lir, kajti tudi za neoverjeni uradni prepis potrdila znaša državna taksa 4 lire, 50% na banovinska doklada 2 liri, tedaj skupaj 6 lir.

Tisti upokojenci in upokojenke, ki plačujejo razen uslužbenskega davka neposredni davek, po kateri drugi davčni obliki, naj v svoji prošnji, naslovljeni na finančno direkcijo v Ljubljani, navedejo, pri kateri davčni upravi so obremenjeni za neposredni davek.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 6. avgusta: Gospodovo spremenjenje, Sikst II.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Veliki prekop.
Kino Slo ga: Molčeča usta.
Kino Union: Zob za zob.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 7. AVGUSTA 1943

7.30: Pesmi in napevi. 8.00: Napoved časa! poročila v italijanščini. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Plošče. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 13.10: Poročilo Vrhovnega poveljništva v slovenščini. 13.12: Nove plošče Cetra. 14.00: Poročila v italijanščini. 14.10: Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec. Operetna glasba. 15.00: Poročila v italijanščini. 17.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 17.15: Pisana glasba. 18.00: Gospodinjsko predavanje v slovenščini. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Plošče. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 20.10: Catalanijeva glasba, vodi dirigent Tansini. 21.10: Italijanske pesmi. 21.35: Orkester, vodi dirigent Angelini. 22.10: Fantazija, vodi dirigent Petralia. 22.45: Poročila v italijanščini.

P. G. WODEHOUSE:

Mala Pepita

Humoristično roman

43

Mož, ki je tekel, je obstal baš pred menoj, komaj nekaj korakov od mene. V naglici je izmenjal z onimi, ki so bili pri oknu, nekaj besed.

»Nu? Ali si ga našel?« je vprašal eden izmed njih.

Glas ni bil Buckov; pač pa je bil Buck tisti, ki je odgovoril. In ko sem spoznal, da je ta, ki stoji pred menoj, sam gospod Mac Ginnis, ki sem mu nameraval skočiti na hrbet in z božjo pomočjo zaviti vrat, me je obšla taka radost, da sem se moral na vso moč brzdati, če ji nisem hotel na glas dati duška.

Ako se danes ozrem v tiste čase, moram reči, da mi je za Bucka Maca Ginnisa nekoliko žal. Kaj prida človek ni bil; njegovo govorjenje je bilo zoprno, še bolj pa njegova dejanja; a dasi je nedvomno zaslužil, kar ga je čakalo, je bila vendar nesreča zanj, da je moral biti v tem trenutku prav tu. Reakcija po paniki, zraven pa še bolečina od rane na ramenu ter nejevolja nad praskami v obrazu in nad tem, da sem bil tako premočen in premražen: vse to me je pripravljalo v besnost in utrjevalo v meni sklep, da moram storiti nekomu nekaj hudega; skratka, navdajali so me občutki, kakršni so le redko porode v miroljubnem človeku. Blazno sem koprnel po boju, in Buck se mi je zdel kakor od Boga poslan v ta namen.

»Ne, ne še...« Komaj je bil izrekel te besede v odgovor na vprašanje skozi okno, sem se zagnal proti njemu.

Mnogo sem čital o jaguarjevem skoku, in tudi na nogometnih igriščih sem videl marsikaj temu podobnega; toda v mojem naletu se je skladno združevalo oboje. Ob gospoda Maca Ginnesa sem trčil nekje v višini želodca, in tuleči krik, ki ga je zagnal, ko sva se zakotalila po tleh, se mi je zdel kakor sladka godba. Vendar, kako resničen je stari latinski rek: »Surgit amari aliquid!« Človekova radost pač ni nikoli popolna, zmerom jo mora kaj zagreniti. V načrtu, ki sem si ga bil v naglici zasnoval, je bilo podrtje Maca Ginnisa samo navadna predigra. Še lepo število stvari sem hotel napraviti z njim, ko ga bom imel na tleh. Pa mi ni bilo usojeno. Kajti, ko sem ga hotel popasti za grlo, sem zdajci opazil, da je svetloba, ki je padala skozi okno, mahoma mrknila. Temna senca se je bila vzpela na okensko polico kakor malo prej jaz, v naslednjem trenutku pa mi je drsanje njenih čevljev po zidu povedalo, da se spušča nizdol.

Tudi najprijetnejše stvari se prej ali slej končajo. Čeprav se nisem želel ločiti od Maca Ginnisa, ko sem ga bil šele začel obdelovati, mi vendar ni kazalo nič drugega. Še nekaj trenutkov, pa je moral njegov zaveznik pasti po meni kakor homerski bog iz oblaka, med tem ko jaz nisem bil pripravljen, da bi v takih okoliščinah nadaljeval svoj boj.

In tako sem se odtrgal od gospoda Maca Ginnisa, ki je pokazal v tej zadevi nekam čudno ustrežljivost, in baš v trenutku, ko je prispelo ojačenje do tal, sem poskočil in se umaknil v varstvo teme. Zdaj se nisem prav nič več obotavljal. Moja bojaželjnost se je bila v kratki borbi z Buckom kolikor toliko utolažila, in to, da sem se bil častno obnesel, je bilo po mojih mislih dovolj.

Zato sem v velikem polkrogu prečkal drevored in smuknil med grmovjem proti kraju, kjer je bil ostal avtomobil, ki je polnil nočno tišino s svojim pritajenim hrlenjem. Hotel sem videti, kakšne bodo sovražnikove prihodnje poteze. Malo verjetno je bilo, da bi se me upal iskati po okolici hiše: domneval sem, da bo izpreviděl svoj poraz in se umaknil tja, od koder je prišel.

Nisem se motil. Moje čakanje še ni bilo dolgo, ko sem zagledal skupinico, ki se je v svetlobi žarometov bližala vozu. Bila jih je četvorica; toda hodili so samo trije, četrtega pa, ki je preklinjal z virtuoznostjo, kakršno more dati človeku samo dolga vaja, so nesli s seboj na prekrižanih rokah.

Šofer, ki je vse dotlej sedel za volanom kakor lipov bog, se je ob bližanju te čudne gruče obrnil.

»Ste ga dobili?« je vprašal.

»Hudiča smo dobili!« je togotno odvrnil eden izmed trojice. »‚Pepite' ni tu, in ko smo lovili Sama, da bi mu dali, kar zasluži, je padel po Bucku in ga takole zdelal.«

Svoje dragoceno breme, ki je še vedno preklinjalo, so položili v voz, in dva izmed njih sta prisedla k njemu. Tretji se je spravil k šoferju.

»Buck ima nogo zlomljeno,« je rekel.

»Prekleto!« je zagodrnjal šofer.

Noben mlad igralec, ki ga občinstvo prvikrat pokliče pred zastor, ne more biti tako blažen, kakor sem bil jaz ta trenutek. V življenju so sicer mogoča plemenitejša zadoščenja kakor nad tem, da si zlomil ugrabilcu otrok nogo, a tega se tistikrat nisem zavedal. Krepko sem se moral zgrabiti za vajete, da nisem glasno zavriskal od veselja.

»Hajd,« je rekel mož, ki je sedel zraven šoferja.

Hrlež motorja je prešel v rjovenje. Voz se je obrnil in z rastočo hitrico odbrzel po drevoredu. Njegov hrušč je jel pojemati in je nazadnje utihnil. Tedaj sem si oprhal sneg s suknjiča ter krenil proti hišnim vratom.

Ko sem bil spet pod streho, sem najprej poiskal Whita, ki je še vedno ležal na prejšnjem kraju. Očitno se ni bil mogel rešiti vrvi, ki so mu ovijale gležnje in zapestja. Ko sem mu s svojim skrhanim žepnim nožičkom priskočil na pomoč, se je s težavo pobral in si jel drgniti premrle komolce, ne da bi zinil besedico.

»Odpeljali so se,« sem mu rekel.

Prikimal je. Jaz pa sem s ponosno skromnostjo dodal:

»Bucku sem zlomil nogo.«

Urejuje Josip Zupančič. — Za Narodno tiskarno Fran Jeran — Za inseratni del lista: Ljubomir Volčič — Vsi v Ljubljani